СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 134. Джерзі Сиτі, Н. Дж., середа, 10-го червня 1936. — VOL. XLIV. No. 134. Jersey City, N. J., Wednesday, June 10, 1936. THREE CENTS

ПРИБЛИЗНА ПЛЯТФОРМА РЕПУБЛИКАНЦІВ

КЛІВЛЕНД.— Хоч національна републиканська конвенція тільки що почалась, у пресі вже передбачають ті програмові точки, які за всякою правдоподібністю вона прийме. Передбачення є основані на тому, що їх приняв ґубернатор Ландон, який досі має поражаюче число делеґатів за собою. Успіхи Ландона приписують фактові, що він станув на ліберальній плятформі. Головні точки його програми є: назначення найнижчої платні робітникам; реґуляція годин праці і відносин праці; дальша поміч фармерам з тих фондів, що їх держава побирає з мит на чужі фармерські продукти; певні зміни в торговельних договорах, і т. п. Як передумову тих реформ Ландон уважає конечним у дечому змінити конституцію, бо інакше їх переведення натрапить на спротив найвищого суду, що назве їх неконституційними. Правдоподібно Ландон у голосуванні над тим, хто має кандидувати на президента від Републиканської Партії, дістане значну більшість голосів.

СВЯЩ. ЧАРЛЗ КОКЛИН ПРОТИ „НЮ ДІЛУ".

ДІТРОЙТ.—Католицький священик Чарлз Коклин з Дітройт, що бере активну участь у політиці й через радіо проповідує свою політичну програму, названу „суспільною справедливістю", видав книжку, в якій заявився проти Рузвелта і його „Ню Ділу". Він каже, що нинішній капіталістичний устрій, що прямує до вивласнення широкого загалу з особистого майна й концентрації того майна в руках кількох дуків, остаточно загрожує нашій цивілізації таксамо як комунізм і соціялізм. Його ідеєю є, щоб суспільне майно було роздроблене й знаходилося в посіданні найширшого загалу.

ЛЯ ҐВАРДІЯ СКАРЖИТЬ ЗА АНТИСЕМІТИЗМ.

НЮ ЙОРК. — Посадник Ню Йорку Ля Ґвардія заскаржив до суду Роберта Едмонсона за те, що той розсилав усюди летючки, що містили протижидівський напрям. Едмонсон в одному місці говорив, що він є старий журналіст, що знає добре політичне життя Америки і що своєю акцією він хотів розбудити чуйність американської суспільности на жидівську небезпеку. Кажуть, що таких летючок, ріжного змісту, він вислав 5,000,000. Тепер Ля Ґвардія його скаржить за викликування расової ненависти.

МОЛИТВИ УВІНЧАЛИСЬ УСПІХОМ.

БІСМАРК (Норт Дакота). — Внаслідок довгої посухи, що грозила знищенням фармерських зборів, усі надії фармерів звернулися до Бога. Ґубернатор Велфорд видав був навіть заклик, щоб населення всюди по церквах молилося за дощ, бо в обличчі цеї страшної посухи тільки якась вища сила може відвернути катастрофу. Якраз у часі такої молитви, коли тисячі людей стояли на вколішках, появилися на небі хмари, а вслід за ними линув дощ.

МЕХАНІЗУЮТЬ МЕДИЧНУ ПОМІЧ.

ТАКОМА (Вашинґтон). — Д-рові Бриджові прийшло на гадку зорґанізувати медичну поміч на взір великого бізнесу. Він перевів цю гадку в життя і тепер має орґанізацію, що складається з 25,000 членів. Вони платять пересічно $1.50 на місяць і за ці гроші кожної хвилі дістають повну медичну опіку, як також ліки. Орґанізація Бриджа має нині великі шпиталі, операційні салі, фабрики медикаментів, амбулянси й інші причандали для обслуги своїх клієнтів. Творець її каже, що в короткому часі всі люди будуть творити подібні орґанізації, які при малих коштах дають повну лікарську опіку.

ПАЛІЇ РОБЛЯТЬ СВОЮ ЗЛОЧИННУ РОБОТУ.

НЮ ЙОРК. — Поліційним властям і пожарній сторожі немало клопоту завдали і далі завдають якісь невідомі палії, що в останньому тижні підпалили в Бронксі (Ню Йорк) 18 домів. У тих підпалах згоріла на смерть одна особа, а 20 попеклися. Комісар пожарної сторожі подав прилюдну осторогу мешканцям Бронксу і горішнього Гарлему, щоб замикали доми і не впускали підозрілих людей до середини.

ОСУДЖУЄ МРІЙНИКІВ І НЕЗАДОВОЛЕНЦІВ.

НОРТФІЛД (Вермонт). — Професор Мек Крекен у своїй промові на закінчення шкільного року радив студентам викорінювати з себе пусте, відорване від дійсности, мрійництво, а плекати ясний, реальний погляд на будуччину. Він також таврував тих людей, що вічно незадоволені, що своїми розпучливими поглядами затроюють окруження. Америка потребує сильних людей, які бачили би будучність у її дійснім освітленню і які не боялисяб її, а йшли відважно їй назустріч, так, як колишні американські піонірі.

„МИЛОСЕРДНА" ПОЛЬЩА.

На засіданні жидівського допомогового комітету в Ню Йорку подано до відома, що польський уряд обіцяв своїм жидам, розсипаним по 500 містах Польщі, прийти з матеріяльною підмогою й дати їм позичку в сумі $200,000.

ЕПІЛЬОҐ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ПЕРЕД СУДОМ.

Перед окружним судом у Луцьку відбудеться незадовго політичний процес як епільоґ минулорічної. шевченківської академії в селі Кошів на Луччині. Обвинувачені: 1) Іван Канада, бувший учитель народньої школи в цьому ж селі. В його рефераті про життя й творчість Т. Шевченка дехто з присутніх поляків добачив антидержавні виступи. 2) Степан Кватерук і 3) Іван Дарчук, оба молоді хлопці з села Шельвова, горохівського пов., що відповідатимуть за деклямування незаборонених віршів Тараса Шевченка, як: „Буває в неволі іноді згадаю" й прольоґу до „Гайдамаків". Крім цього закинули всім арештованим приналежність до ОУН, а що не було на це доказів, то за цю здогадну провину відпокутував І. Канада тримісячним слідчим арештом і тримісячним побутом у Березі Картузькій.

ЗА ЧИСТОТУ МІСТА ЛЬВОВА.

Президія міста Львова скликала до салі міської ради громадське зібрання у справі чистоти в місті. Після реферату д-р Долинського відбулася дискусія над проєктованою акцією, що намічує загальну пропаґанду за чисту в місті, особливо на залізничих двірцях, трамваях, ріжних бюрах і приватних домах, публичних городах і т. п. Шофери і дорожкарі мають дістати однострої, на бальконах і вікнах слід плекати квіти. Молодь треба виховувати в замилуванні до чистоти і порядку. Старі й занедбані реальности слід упорядкувати й відновити. Вибрано окремий громадянський комітет, що має занятися цілою акцією.

НАЙБІЛЬШІ МІСТА НА СВІТІ.

На основі останніх обчислень найбільшим містом на світі є Ню Йорк, що має тепер 10 міліонів мешканців, або майже третину населення цілої Польщі. Другим з черги містом є столиця Анґлії, Лондон, що начисляє 8 міліонів мешканців. На третьому місці стоїть Токіо з 5 міліонами, опісля Париж і Берлін з 4 міліонами мешканців. По 3 міліони мешканців мають Шікаґо, і Шанґгай, поверх 2 міліони Москва, Осака, Буенос Айрес і Філядельфія. Відень і Ленінград мають менше від двох міліонів.

ЗА НЕДОЗВОЛЕНІ ОПЕРАЦІЇ.

В Бордо оголошено присуд у справі лікаря Норберта Бартошека, австрійського громадянина, і двох його спільників, що перевели кільканацять стерилізаційних операцій. Лікаря засуджено на 3 роки вязниці, його спільників на 6 місяців вязниці.

ПОМЕРЛА СТОЛІТНЯ ЛЕМКИНЯ.

У Королівськім Вороблику 1. травня ц. р. померла Анастасія Ґавра, що доживала сотку літ. Вона почувалася до останніх днів бадьоро та ніколи в життю не хоріла і памятала добре й любила оповідати про тяжкі панщизняні часи. Покійна була найстаршою українкою на Лемківщині.

СТУДЕНТСЬКА ФІЛЯНТРОПІЯ.

Студенти університету в Единбурґу задумали звеличати чимсь свого нового ректора. На великих зборах рішили, що найкраще дати якусь більшу пожертву на шпиталь, довкола якого він заходився. І ось виринула думка жартом наслідувати ґенґстерів. У місті в театрі варієте виступала дуже гарна молода танцюристка і співачка Рене Гуcтон; найкраще було би її скопити підчас виступів і так приневолити управу театру викупити її за великі гроші. Між зібраними були деякі у нетверезому стані. Проект приняли без надуми і юрбою вибрались до театру, де Густон саме виступала. Публика була пересвідчена, що це напад бандитів або пожежа. Студенти схопили артистку так брутально, якби мали до діла з бандитом: закинули їй на голову мішок і так сильно тягнули, що поранили їй лице та понабивали синяків. Шофер, якого вони замовили, гадав, що це справжній напад і почав боронити дівчини; його побили теж. Дівчина була в такому стані, що її мусіли відвезти до шпиталю. Хоч вона, видужавши, звернулась до ректора університету з проханням, щоб вибачити студентам, ректор заявив, що в порозумінні з поліцією мусить почати дисциплінарне слідство проти винуватців.

НОВІ ПОЛЬОНІЗАЦІЙНІ ШТУЧКИ.

У Витвиці і Розточках, пов. Долина, відбулися збори місцевих мешканців, що виводяться з ходачкової шляхти. „Кресовий" діяч Альойз Павлович виголосив реферат, стараючись їх переконати, що вони походять з давньої польської шляхти і повинні всі перейти на латинський обряд. Після дискусії рішено створити „союз бувшої польської шляхти", щоб охоронити своїх членів перед „винародовленням". Невже споконвіку українське населення тих сіл дасться справді взяти на ґачок смішної анахронічної шляхетчини, щоб виректися свого обряду та своєї народности?

ВТЕКЛИ З „РАЮ".

Бичківська (Закарпаття) жандармерія недавно задержала двох підозрілих чужих людей. Показалося, що були це робітники Володимир Борищук і Петро Красинський. Втекли від большевиків, бо не могли там вижити, й чули, що тут живеться ліпше і свобідніше. Окружний уряд засудив їх за недозволений перехід кордону на 5 днів вязниці, а потім відвезли їх знов на границю.

ЛЮБОВ ДО РІДНОЇ ЗЕМЛІ.

Анґлійська місіонарка в Канаді в своїх проповідях дуже хвалить наших українських еміґрантів в Канаді за їх любов до рідної землі. Найбільше зворушує слухачів чужинців, як місіонарка оповідає про одну селянку з Галичини, яка привезла з Карпат грудку рідної землі, щоб на чужині бодай ту грудку поклали на її могилі, як вона помре далеко від батьківщини.

ВИНИЩУЮТЬ ЛІСИ.

Справа лісів у Польщі, особливо лісів у Карпатах, звязана з господарською, стратеґічною і торговельною сторінкою краю. Квартальник „Господарка Водна" містить реферат інж. Ст. Крука на тему повени. Виявляється, що повінь спричинює в першій мірі винищення лісів на стоці гір Карпат.

Директор Лісового Департаменту, Ян Мікляшевський, обчисляє, що залісена поверхня в Польщі не є більша, як 20 відсотків загальної поверхні Польщі. Під оглядом заліснення Польща займає щойно 11-те місце в ряді европейських держав.

За останніх 15 літ, себто від 1920-го року до сьогодні вирубали в Польщі 30 проц. загального простору заліснення, це є 3,000,000 гектарів лісу.

ЗГОРІЛИ ТРИ ЖІНКИ.

Підчас пожежі в селі Лашеві велюнського повіту жінка господаря Пакули з донькою та льокарторкою пробували ратувати з хати річи. Коли всі три жінки знаходилися в середині, завалилася на них перепалена стеля й вони згинули в огні.

ЧЕСЬКА ВЛАДА В ОБОРОНІ БОЛЬШЕВИКІВ.

Поліція у Празі арештувала 30 російських еміґрантів, що зійшлися на збори. В часі переслухання показалося, що вони члени білої орґанізації „Париженці", яка має свою централю в Білгороді. В програму орґанізації входить повалення совєтського режиму в Росії. Десятьох арештованих задержано в арешті на основі ревізії, яку переведено в їх мешканнях.

У БОРОТЬБІ З БОЛЬШЕВИЗМОМ.

Харківський часопис „Комуніст" пише, що в селі Скрасівка, бердичівської округи, викрито релігійне товариство, яке організує селян для боротьби з московським комуністичним правлінням. Як вияснилося в слідстві, це товариство мало своїх членів у цілій широкій околиці. Кожний, хто вступає до того товариства, складає присягу і тоді його називають „братом". Члени того товариства сходяться по лісах і яруґах, де відправляють свої молитви і вислухують промов священика, який з невідомих сторін до них приходить. Цей побожний чоловік — пише „Комуніст" — взиває нарід орґанізуватися, щоби легше прогнати „зайдів". Закликає народ до насильства і каже, що вбити одного большевика, то значить змити з себе ганьбу одного гріха.

В АНҐЛІЇ ЗАЦІКАВЛЕНІ УКРАЇНСЬКИМИ СПРАВАМИ

ЛОНДОН.—Українське Бюро в Лондоні подає, що останніми місяцями вся анґлійська преса була переповнена вістками, в яких присвячувано головну увагу небезпеці вибуху світової війни. Всежтаки і в тім часі появилося в тій же пресі 25 дописів з підписом Бюра, або покликуючись на нього, в яких обговорювано теперішнє політичне положення на українських землях. У статтях стверджувано, що нерозвязана українська справа це неначе бочка з порохом та що доти не буде спокою в Европі, поки на сході Европи не повстане українська незалежна держава. Між іншим Йоркшір Обзервер пише, що „Україна — місце европейської небезпеки".

Тими статтями найбільше обурена большевицька преса. Особливо люта за те, що витягається на денне світло совєтський гнет України.

ПОМЕР ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНИ.

ЛОНДОН. — Українське Бюро подає, що померлий 19-го травня новеліст Despite Мармедюк Вілієм Піктгол живо цікавився українськими справами ще перед війною, коли то ще в Анґлії мало хто знав про Україну. Він був одним з перших членів Українського Комітету, який повстав був у 1913 р. за старанням Юрія Рафаловича. Покійний до самого кінця життя живо інтересувавсь українськими справами і постійно листувався з теперішнім Анґлійсько-Українським Комітетом у Лондоні.

ВЕРТАТИСЬ ДО РУЧНОЇ ПРАЦІ.

УЖГОРОД (Закарпаття).—Ужгородська „Свобода" є за піддержання реґіоналізму, себто такого господарського руху, що поборює централізацію, а є за обнову самоуправи, і хоче воскресити славу наших цехів-ремесла, торговлі, промислу, будучи заразом проти шкідливого соціялістично-ліберального господарювання. В статті згадано, що тепер маємо маси цілком знищених ремісників і дрібних промисловців. Машини принесли бідному населенню біду і тому воно вертається назад до ручної праці. Рух той приймається на Закарпатті, бо край є бідний, а ручна праця при всякого роду виробах грала тут завжди велику ролю.

ХТО МАЄ ВИРІШИТИ УКРАЇНСЬКУ НАЗВУ?

УЖГОРОД. — Не чеський суд, ні чеська влада мають вирішувати назву мешканців Закарпаття, а сам нарід. Так пише ужгородська „Свобода" і стоїть за те, щоб цю справу вирішила Центральна Народня Рада, що згодилася на добровільне прилучення Закарпаття до Чехословаччини.

НІМКА ВИГРАЄ У ВАРШАВСЬКИХ ПЕРЕҐОНАХ.

ВАРШАВА. — На міжнародніх кінських переґонах перша й найважніша нагорода міністра справ заграничних припала — німці фон Опель.

ЗАЛІЗНИЦЯ Й ОБОРОНА ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — Треба, щоб залізничий апарат у Польщі добре функціонував, казав залізничникам ґенерал Ридз Смігли, бо інакше годі буде виграти війну.

НЕ ТАК СПОКІЙНО, ЯК ВИХОДИТЬ З УРЯДОВИХ ЗАЯВ.

ВАРШАВА. — В Польщі нема далі спокою. Безробітні й голодні далі протестують. Підчас понеділкової демонстрації безробітних у Варшаві поліція почала стріляти до демонструючих, наслідком чого дві особи вбито на місці, а 10 тяжко ранено.

КАТАСТРОФА ПІДЧАС ПАРАДИ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — В часі, коли король Кароль, чехословацький президент Бенеш і югославський князь Павло приглядалися дитячій параді, завалилося руштування, на якім стояли вчителі й учительки. Зчинилася паніка. Згинуло 20 осіб, а 700 є ранених, з яких багато осіб не вдасться вже вдержати при життю.

ТЕРОР ПРОТИ ТИХ, ЩО ПРОДАЮТЬ УКРАЇНЦЯМ ЗЕМЛЮ.

ЛЬВІВ. — Тернопільський тижневик „Глос Польскі" в числі з 24-го травня б. р. взиває польське населення бойкотувати ті польські інституції й тих поляків, що відважуються при парцеляціях чи в який інший спосіб продавати землю українським селянам. Тим полякам, що хотіли би продавати українцям землю, висилають листи з погрозами.

Львівський „Новий Час" пише з цього приводу, що то булоб, якби так якась українська орґанізація оголосила, що треба таврувати тих українців, що купують щонебудь від поляків. Річ ясна, що польська цензура не дозволилаб навіть щось таке надрукувати.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Ente_d as nd Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on Carch 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

A cepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

В Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРОДОВЖЕННЯ ВАРШАВСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Писати про процеси за злочин державної зради супроти Польщі й за приналежність до Орґанізації Українських Націоналістів, значило би писати в ґазеті про ці справи кожного дня. Тому саме зупиняємося ширше час від часу тільки на таких процесах, які мають особливе значіння. А до таких процесів належить безсумнівно і теперішній політичний процес ОУН, який відбувається у Львові, а в якім на лаві обвинувачених засіли 23 молоді українці й українки, що походять з ріжних сіл і містечок Галичини.

Поправді цей процес не має вже нічого спільного з убивством міністра Перацького і з тим політичним процесом, що відбувся з цього приводу у Варшаві, але на ділі він мало ріжниться від варшавського процесу. Бо на суді стоїть знов ОУН, а польський прокуратор потягнув до відповідальности цілу низку української молоді, між якою є багато тих, що їх засуджено у варшавськім процесі, обвинувачуючи їх знову в приналежности до ОУН і у виконанню ріжних терористичних актів.

Про цю нову розправу не можна покищо багато сказати. Хіба можна зазначити, що ведеться її в іще нахабніший спосіб, ніж ведено варшавську розправу. У Варшаві суд був змушений всетаки звертати якусь увагу на чужинців, на представництва чужинецьких держав і т. п. і тому був часами хоч трохи обережний у поведінці з українськими підсудними. У Львові того всього нема. І тому судова саля не має навіть вигляду суду, бо подобає на якийсь концентраційний табор, де на кожнім кроці стоїть жандарм з наїженим баґнетом.

Цілком певно і на тій розправі польська влада буде намагатися при помочі шпигунів і своїх „свідків" та своїх „документів" компромітувати український революційний рух. Можливо, що й тепер дехто з підсудних „заломиться", хоч того покищо не видно. Можливо, що будуть там героїчні сцени. Може будуть і такі, про які прикро буде читати, якими можливо треба буде боліти. Все те є можливе. Та одно певне, що все, що там буде, тільки скріпить в українськім народі його відношення до справи революційної боротьби, а нас в Америці загріє до дальшої допомоги революційній боротьбі нашого народу.

По кожнім новім політичнім процесі ми повинні ставати мудрішими і практичнішими, але заразом і завзятішими, коли йде про революційну боротьбу з нашими ворогами і про її скріплення. Бо вже саме життя під окупантами доказує, що нам треба постійної підготови до революційного зриву і треба постійного гарту в революційній боротьбі, якщо думаємо про справжнє визволення.

ПРО „ОБОРОНЧЕСТВО". „ПОРАЖЕНЧЕСТВО" ТА „ВОЗВРАЩЕНСТВО"

(2)

Щодо робітників, то треба неминучо задержати й охоронити тих людей відповідно до робітничого зоконодавства, котре існує лише на папері, а робітник живе тимчасом серед таких тяжких обставин, що гірших вже годі собі й уявити. Справа заробітної плати не видержує ніякої критики, а так званий Стахановський рух лише денервує і деморалізує робітничу масу. Треба доконечно освободити робітників від „парткомів", то є робітничих, большевицьких комітетів, і ті партійні комітети треба вигнати зі всіх підприємств. Ціле будування індустрії ведеться по дурному і не по господарськи. Ті справи треба упорядкувати і приготовити промисл для оборони держави.

При кінці заявив доповідник, що людність не думає про інший устрій суспільний, як лише про „советський", однакож направлений при помочі реформ та пояснює свою думку ось якими словами:

Коли будемо мати матеріяльні добра, то добра душевні прийдуть — так сказати — самі з себе.

Народ ненавидить монархію ще більше як диктатуру Сталіна, а то тому, що монархія спричинила все те, що ми тепер переживаємо. Комуністи можуть відіграти позитивну ролю, кбли переведуть в життя доконечні реформи. Колиж вони цього не зроблять, то тяжко й подумати, що тоді станеться. Буде проляте море крови та згинуть тисячі комуністів. Властиві виновники втечуть, а зате згине багато порядних людей.

---o---

По закінченню реферату А. П. Петрова виступив з промовою бувший премієр-міністер „Временнаго Правительства" **О. Ф. Керенський** та заявив, що ціла теперішня російська еміґрація дуже інтересується питанням так званого **„оборончества"**, то є оборони Росії такої, якою вона є, отже большевицької. Інтересуються цим навіть недавні учасники „білого" (назадницького, царського) руху. Передусім стає рубом питання: чи годиться, чи не годиться йти підчас війни **проти вітчини.** Більшість оборонців, люди „білого" руху, зміняють тепер свою політичну орієнтацію. Легко зрозуміти і не треба дивуватися, що багато людей упрощують собі ціле питання. Для таких людей поняття „оборони" лучиться з поняттям **„возвращенія"**, то є повороту. Вони й кажуть:

„Коли вже маємо боронити, то вже там, вдома, на місці".

За спостереженнями О. Керенського перемінюється частина „оборонческої" еміґраії у „возвращенців", то є в поворотців. Таким людям **не лише** не треба робити якихнебудь перешкод, але навпаки, треба тим оборонцям помагати так, щоби повернулись до Росії. Якісь політичні домагання, ставлені до советської влади, лише перешкоджували би справі оборони. Та й таки й годі їх большевикам ставляти.

Взагалі „оборонческий" рух має більше симптоматичне значіння ніж реальне. Реальною стає справа оборони лише для людей, котрі знаходяться там, то є в Росії, лише що „там" не можна над нею радити та й рішати так, як ми це робимо тут за границею.

Керенський каже, що Сталін, готуючися до оборони, знаменито знає, чого потрібно, щоб держава видержала напад, і тому його влада старається позискати населення для себе. Тактика і фразеольоґія диктатури зміняються не тільки з уваги на власний, шкурний інтерес, але й тому, що й сама Росія змінилася. Большевицька власть мусить отже йти на стрічу тій новій Росії.

Нове лице Росії.

Отже Керенський начеркнув, які то переміни в Росії настали. Вимирання старого покоління — з одної сторони, а господарські переміни — з другої, дають теперішній Росії цілком нове лице, новий вигляд. Ставка комуністів на молодіж їм не повелась, і нове покоління не є підпорою існуючої тепер диктатури. Свідомо або несвідомо йде тепер гін до розкріпощення. Є це моральна побіда, є це початок вічного визвольного процесу.

Керенський і сам не знає, в яких формах цей процес проявиться та зрештою це й байдуже. Бажаючи горячо зіллятися з цею новою Росією, він навіть годиться приняти свобідні місцеві совети, він готовий зректися безпосередніх виборів на річ „свобідних місцевих советів", він готовий зректися безпосереднього виборчого права на річ „двохступневого або триступневого" та взагалі готовий забути на ідеальні форми демократії, з уваги на цей людський матеріял, який є тепер у Росії.

Перед нами, казав Керенський, стоїть завдання: злучити соціяльні здобутки жовтня (1917) з демократичними здобутками лютого, тогож року!

Нова Росія є цею самою „вічною Росією", в котрій живе вічне бажання до розкріпощення (визволення). Еміґрація вможе й повинна говорити з тою новою Росією, а не з урядом. Вона повинна говорити про найголовніше, то є про розкріпощення.

Ме обовязані ставити такі політичні бажання, котрі би відповідали настроям, які панують у Росії.

І Керенський закінчив свої виводи ось яким реченням:

Коли дорогою реформ не зроблять большевики рішучого звороту на стрічу новій Росії, то цей край ждуть дуже тяжкі внутрішні несупокої і є річчю певною, що вони будуть звязані з великим зверхнім погромом у будучій війні.

Відповідь Мілюкова.

Приявний при тій дискусії знаний учений і політик Мілюков забрав також голос та погодився з Керенським, щодо того, що советська молодь ставить на порядку деннім нові завдання, котрі по части йдуть на стрічу їхнім бажанням. Однакож вона ще не доросла ані до того, щоб ставити советському урядові якісь означені бажання ані навіть до азбуки формальної демократії.

З того однак не виходить, що треба зректися „демократичного ідеалу" лише з тої причини, що до нього не доросла ще теперішня советська молодь. Нікому з нас не потрібно вирікатися нашого політичного катехизму. Ми всі ще може знайдемо дорогу передати його тамошній молоді. „Оборонческа" позиція цілковито не зрікається своїх републиканськo - демократичних переконань, та з другої сторони вона не ставляє того роду бажань до теперішньої влади в Росії. Наші погляди ми повинні задержати, аж доки не зістануть отверті дороги для нашого впливу на молодь.

Стаття Мілюкова.

Свій погляд на „оборонческій" рух серед російської еміґрації висказав П. Н. Мілюков докладніше в статті **„Об оборонческом движеніи"**, поміщеній у паризькім часописі „Последнія Новости". Він пише у ній:

Я був одним з перших, що висказались у пресі за так звану „оборонческую" позицію з уваги на міжнародні небезпеки, що грозять Росії, і тому, річ природня, я повинен би заняти позитивне становище супроти „оборонческого" руху, коли він тепер стоїть у фазі більшого поширення поміж еміґрантськими кругами.

Я не міг очевидно сумніватись, що здорове національне почуття кождого рядового еміґранта повинно горячо заявитися за доконечну оборону вітчини перед чужоземним нападом, без уваги на це, в чибх руках спочивала би справа оборони в хвилі нападу ворогів.

Колиж я однак досі не спішився дати оцінку нової фази „оборончества", то лише тому, що не хотів відразу висказати критики тих двох його знамен, котрі мені видаються шкідливими.

Пердовсім я не вірив в можливість основного завдання ініціяторів цього руху, а то в можливість „орґанізувати" довкруги цього клича „незорґанізовані маси". „Маси" обєднується звичайно під впливом сильного пориву, злученого з негайним ділом, але вони не можуть терпеливо ждати, аж обставини позволять перемінити словну проповідь, хоч яку горячу, в практичне виконання.

Справа ставалась труднішою до виконання ще й тому, що для тої цілі збиралися разом люди, котрих на мій погляд обєднувало лише те одно завдання, котрі однакож дуже розходилися поміж собою щодо інших своїх політичних поглядів. Одним словом: те обєднання було досить припадковим і чисто особистим.

Колиж я тепер вважаю за доконечне перервати мою до теперішню мовчанку, то роблю це з двох причин. Передовсім власне внаслідок виказаних щойно хиб зайшов цілий той „рух" у сліпу вулицю та переживає безсумнівну крізу. Йому не вдалося зорґанізувати якихнебудь „мас", а особиста лучба ініцяторів показалася заслабою.

А подруге, критика того „руху" вже й так в пресі розпочалася.

Нереальність становища ґен. Денікіна.

Є загально відомим давнє непорозуміння щодо тої справи між мною (Мілюковом) і ґен. Денікіном. Як звісно, оба ми протестуємо проти прихильників чужоземного вмішування і проти роздавання „кавалків" російської території яка нагороди за поміч у поваленню большевицької влади. Ґен. Денікін таксамо годиться з тим поглядом, що коли вже не советська влада, то советська „Червона Армія" може і повинна станути на оборону рідної землі від грозячого нападу. Він годиться навіть на це, щоби її узнати за „русскую національную армію". Але під одною умовою, а то, щоби вона, то є „Червона Армія" заки ще піде на бій з ворогами, **повалила советську владу.**

На мої (Мілюкова) замітки, що таке поставлення справи є нереальним, а то тому, що, поперше — ми взагалі не знаємо, чи „Червона Армія" збирається повалити советську владу, а подруге — дуже треба сумніватися, щоби між атакою чужої армії і боротьбою з нею на фронті лишилося ще досить часу для повалення цеї влади, вже й не говорячи про це, що такий спосіб повалення державної влади може обезсилити армію, але рівночасно викликати в краю анархію. Ґен. Денікін на ті виводи відповів словами: „така моя віра і вже"!... Остаточно та форма „оборончества" може легко перемінитися в „пораженчество", бо границі поміж ними годі майже запримітити.

(**„Пораженчеством"** називають російські еміґранти той напрям своєї політики, котрий бажає **„поразки"**, то є програної по стороні большевиків на випадок війни якоїсь держави з Советами).

(Кінець буде).

СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО МОРЯ

Кожного року 29. квітня минають роковини того світлого дня, коли знов ожила українська морська традиция, коли над чорноморською фльотою на українську команду замаяли українські прапори.

Ці роковини відсвяткувало укранїське студенство у Львові святом-академією, даючи таким чином почин до культивування у нас чорноморської традиції, досі серед східньогалицьких українців ще такої слабої.

Салю львівського „Театру Ріжнородностей", де відбулася ця академія 21. травня, заповнила переважно українська молодь.

Перед сценою театру завісили прапор української чорноморської фльоти, а сцена представляла чорноморський порт, де на вітрильниках теж маяли українські чорноморські прапори.

Почалась академія промовою Богдана Кравцева, короткою і сильною, в якій змалював він порив до моря у нас та зясував значіння 29. квітня, коли то Українська Фльота станула до змагань за панування України над чорноморськими берегами та водами.

По промові нступила інсценізація „Українські прапори над Чорноморською Фльотою". На сцені станули кільканацять моряків, в однострояx, що їх носили в українській чорноморській фльоті, змальовуючи у збірній рецитації ріжні морські переживання, м. і. момент піднесення українських прапорів на українській фльоті. Скандовані слова моряків гармонізували з ріжними світлоефектами й інсценізація робила своєю оригінальністю міцне враження.

Відпала дуже цікава точка, а саме реферат лейтенанта фльоти Святослава Шрамченка про „Чорноморську Фльоту". Прелеґент з Ченстохови, де постійно перебуває, не приїхав, повідомляючи телеґрафічно, що з незалежних від себе причин прибути на це свято не міг.

На дальші точки програми зложилися хорові продукції чоловічого хору „Бандурист" під проводом дир. Плешкевича, що відспівав Сметани „Пісню по морю", Шевченка-Лисенка „Наш отаман" і Устіяновича-Вахнянина „Хор норманів".

Бурю оплесків викликали деклямації Л. Германа віршів: М. Терещенка „Море" і Б. Кравцева „Кораблі".

П. Евгенія Зарицька при акомпаніяменті п. Кравцівної відспівала Вериківського „Чорноморську баляду".

Закінчилося свято національним гимном.

Усі точки програми були як слід підготовані й тому їх виведення було найкраще.

Свято-академія Чорноморської Фльоти, свято Українського Моря — це перше того роду українське свято-академія, уладжене у Львові. Відбулось воно з великим моральним успіхом, причиняючись до розбудження в нашому краю нашої світлої, величньої чорноморської традиції.

М. Декобра.

НА ГАРЯЧОМУ ВЧИНКУ

В барі я зустрів випадково гарну паню Ліліяну Шотвел. Попросила мене присісти до її столика й при звуках арґентинського танґа заявила, що вона дуже рада з зустрічі зі мною. Ліліян є англійка й приносить честь своїй країні. Її зелені очі та пишне тиціянівське волосся захоплюють навіть найбільших знавців жіночої краси.

Я пізнав її кілька літ тому в Неаполі. Вона вийшла недавно замуж і подорожувала з мужем. У Сан Рафаель ми зустрілися знову й відтоді стали добрими приятелями.

— Ви явилися, мов на заклик, — сказала. — Хочу порадитися вас... — перервала й подала мені папіроску.

— Кажіть, я дуже цікавий.

— Отже послухайте, — сказала просто. — Сьогодні пів до семої маю намір зрадити мужа...

Слова завмерли мені на устах і я дивився лише на неї з найбільшим здивуванням.

— Так, дорогий приятелю, я пізнала при ґольфі захоплюючого чоловіка, що грає, мов молодий бог. Він баскієць. Має тугі мускули й гарний, як Аполльо... Перед місяцем мій муж представив мені його й відтоді граємо разом у ґольфа. Спершу ми говорили, очевидно, тільки про гру, але згодом знудилася нам ця тема. Ми почали говорити про кохання.... Йому вдалося вивести мене з рівноваги. Передучора розпочав уже навіть атаку... Вхопив мене в рамена й пустив щойно тоді, коли я обіцяла, що прийду до нього сьогодні пів до семої...

— А то драб, — сказав я — але надіюся, що ви не підете...

— Чому ні? Не забувайте, що можна дивитися на Рубікон з берега й не конче муситься його пройти.

— Теоретично так, але в практиці розбурхані хвилі звичайно поривають. Коли така жінка буде сама з тим молодим баскійцем, ніколи не можна ручити, що може статися.

— Маю надію, що так зле не буде.

— Однак можливо, що буде й інакше. Три на сему будете оглядати його образи й збірки... В 7:10 скажете: ні, мій дорогий, будьте джентельменом, не використовуйте ситуації... В 7:20 будете вже шептати: прошу вас, будьте розумні... В год. 7:25 будете вже мовчати...

— Ах, ви страшні!

— Ні, лише щирий, пані... І ще раз вас прошу, подумайте добре, заки рішитеся. Чи ця гра варта ставки? Виж знаєте мене: не належу до тих, що обурюються на такі речі, але в тому випадку радив би не робити цього! Не знаю добре вашого мужа, але я переконаний, що за тиждень ви жалувалиб, що це зробили, однак тоді буде запізно!

— Треба признати, що вмієте переконувати.

— Бо в душі ви те саме думаєте, пані Ліліян! Не йдіть на цю стрічу, прошу вас. Виж знаєте, як високо вас ціню!

— Знаю й прошу мені вірити, що дуже мені залежить на вашому поважанні... Але, скажіть, чому ви так вперлися, щоб я не зрадила мужа? Цеж повинно бути вам байдуже...

— Так, однак не може мені бути байдужним це, що я не міг би вже вас так поважати, як поважаю.

Ліліян сиділа мовчки й видно було по ній, що думає про те, що я говорив. Я ще хвилину переконував її, потім глянув на годинник і сказав:

— Зрештою, це вже пять по семій. Година зустрічі минула, ходіть, відведу вас домів.

Ліліян встала з крісла й відізвалася глумливо:

— Ви рішуче минулися з покликанням: повинні були стати місіонарем!

Відвіз її автом аж під дім. „Місіонарю"! — закликала, прощаючися, а я відповів з усміхом „Магдалино"!

— А проте я не гніваюся на вас! — додала. — Можливо, що маєте рацію; добраніч, дорогий друже!

Кілька днів пізніше сиджу в каварні й мій старий друг Сан Сієр присівся до мене й по другій чарці каже:

— Саме вертаюся від мого англійського друга, Шотвела, знаєш його?

— Так, трохи; що сталося?

— Представ собі, той Шотвел звірився мені з великої тайни... Познайомив свою жінку з одним баскійцем, прекрасним хлопцем, надіючися, що таким чином зловить її на гарячому вчинку, щоб мати притоку до розводу. Все складалося знаменито і враз він довідується, що в критичнім моменті якийсь його друг ужив цілої своєї вимови, щоб відвести її від цього... Очевидно, що Шотвел казиться: „Якщо той проклятий мораліст, той пуритан попаде у мої руки", грозить, „побю, як собаку"...

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ШПИЛЬКИ В РЕДАКТОРСЬКІМ КРІСЛІ.

Під таким наголовком помістив у нюйорськім тижневику „Нейшен" цікаву статтю відомий критик Джозеф Вуд Кроч. Під шпильками в кріслі розуміє автор статті проблеми, які постійно виринають при писанню та яких він властиво остаточно не може розвязати.

Кроч каже: „Редактори „Нейшена" не піддержують кожду думку, висказану в кождім огляді книжки або в кождій підписаній статті, і вони не викидають до коша кожду статтю літературного критика, в котрій попаде щось таке, з чим вони не годяться. Ріжнородність висказаних опіній повинна бути достаточним доказом на факт, що, на жаль, даного питання як цілости не можна так собі легко розвязати".

Замітно, що критик називає неможливість розвязання багатьох питань не опінією, а фактом.

З фактом повинна числитися всяка людина. Люди, що не числяться з фактами, жиють брехнею. Життя все з таких людей глузує.

ДЕ СТОЇТЬ ВИСОКО ҐАЗЕТЯРСТВО.

Анґлійський журналіст Доґлес Вудроф зредаґував і пустив у світ прецікаву книжку про журналістику. Має вона наголовок: DEAR SIR: A SELECTION OF LETTERS TO „THE TIMES".

Як видно з наголовку, є це збірка дописів до відомої лондонської ґазети „Таймс". Наголовок походить з того, що читачі ґазети в Анґлії звичайно починають свій лист до редакції з такого титулу: „Дір Сер".

Книжка замітна вже самим своїм змістом: коли в нас іще не писалося багато про редакторські писання за довший протяг часу, в Анґлії видається збірку дописів до ґазети. Коли в нас не привязується ваги до того, що сказав редактор за довгі часи свого редакторства, в Анґлії редактори знаходять багато цікавого в тому, що до ґазети писали читачі.

ЩО ЦІКАВОГО В ДОПИСАХ.

Перший допис, поміщений у збірнику дописів до лондонського „Таймсу", походить з року 1785-го. Останні, відомо, з 1936-го. Отже книжка подає нам перегляд того, що читачі писали до ґазети за півтора століття.

За цього півтора століття змінилося багато. Змінилися часи, звичаї й обичаї, інтереси людей та способи висказування думок, почувань і бажань.

Читаючи ці дописи, читач дістає перегляд цих перемін.

ЧОГО НЕМА.

Знайти може в тих дописах читач передовсім речі, яких нині вже нема.

Один дописувач нарікає на театри. Інший боїться, щоби від листів не розходилися зарази. Один нарікає на нечемність робітників.

Один протестує проти вищипування собі волосся з бров: „Я зовсім певно не дозволю нікому висмикувати собі з брів волосся, гейби волосся було піря, а я курка!"

Відомо, нині багато людей висмикують собі волосся з брів, і не бачать подібности між собою й куркою. А навіть, якби бачили, то з цього собі нічого не робилиб.

ЩО НЕ ЗМІНИЛОСЯ.

З другого боку, є в збірці дописів листи, які показують, що деякі річи в світі не змінилися.

Нам здається, що суперечність між консерватизмом і революціонізмом це нова річ. Переглядаючи дописи до „Таймсу", бачимо, що ця суперечність існувала все. Одні перли все до чогось нового, інші пробували це здержати.

Нам здається теж, що суперечність між молодими й старими поколіннями це новомодна видумка. З дописів до „Таймсу" бачимо, що це річ, стара як світ. Про цю справу люди вічно пишуть, як про справу реформи писання.

ҐАЗЕТА ҐАЗЕТІ НЕ РІВНЯ.

З дописів до „Таймсу" видно, як сильно ця ґазета ріжниться від інших анґлійських ґазет.

Очевидно ріжниця між цею ґазетою та українськими ґазетами величезна. Якби зібрав дописи до наших ґазет та порівняв їх з дописами до анґлійських ґазет, вийшла би просто віддаль між небом і землею. Люди відгукуються на інші справи й люди відгукуються на справи в інакший спосіб.

Цікаво було би порівняти інтереси читачів таких двох груп ґазет. Самий читач міг би собі перевести таке порівняння: узяти дві ґазети, дві українські ґазети або дві американські ґазети, та подивитися, про що кожда з них пише, що кожда з них уважає за найважнішу справу, які справи ґазета підчеркує, а котрі пропускає.

І ще цікавіше було би, якби потім спитали себе самого: котру з тих справ, порушену ґазетою, треба вважати вартнішою для поміщення?

І ОПІНІЯ ОПІНІЇ НЕ РІВНЯ.

У деяких американських ґазетах є теж короткі нотатки про біжучі справи краю й світа. В ріжних ґазетах ріжні люди пишуть такі нотатки.

Чи завдали собі читачі труду застановитися хоч на хвилину, яка ріжниця є хочби між такими короткими нотатками? Адже одні з них подають читачеві готові висновки автора про ріжні справи. Інші вистерігаються робити такі висновки, лишаючи це завдання читачеві. При перших читач відразу, часто за одну хвилину читання, знає, що він має думати про якусь справу. При других він і читає й думає й ще часто не знає, що думати.

Котрий спосіб кращий?

НЕ ЛИШЕ ЧИТАЧ?

У збірці дописів до лондонського „Таймсу" є між іншими лист, у котрім автор каже:

„Джордж Вашинґтон не міг говорити неправди. Але я можу, і в цьому я маю над ним перевагу".

Дуже щирі слова. Раз, коли дописувач каже, що він вважається в праві збрехати, а друге, коли він каже, що він це вважає за перевагу над Джорджом Вашинґтоном. Люди, що вважаються в праві брехати, так і вважають це перевагою. Вони вважаються вищими, як когось піддурять.

Дописувачам через це нема чого ображатися. Бувають такі люди не тільки між дописувачами. Бувають і між редакторами. Нема на це ради: і редактори люди.

Рада хіба одна: на чужу брехливість — свій критичний розум.

ЦІЛЬ ЖИТТЯ

Хто не чув про старця того,
Що над гробом вже стояв,
А ще грядочку землиці
Він старанно обробляв.

На тій грядочці плодючій
Ріс молодник, деревця;
Вониж мали видать люди
В користь — та не для старця.

І про це він добре знав,
Бож був старець, не дитя,
Однак праці він не кидав,
Праця — ціль його життя.

Хто на ниві люду свого
Грядку свою віднайшов
Й пильно її обробляє,
Той до цілі вже дійшов.

П. Буката.

З українського життя в Америці

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Спроба „Народнього Фронту" в Ню Йорку.

(Чиж-Марґолін-Кедровський і „Українські Щоденні Вісти").

Большевицька Москва, в обличчі неминучого упадку, хапається всіх середників рятунку. Вона пішла на компроміс і союз зі своїми вчорашніми ворогами. Вона навіть відступила від своєї ідеольоґії, щоб тільки знайти союзників для створення спільного, так званого „народнього фронту" проти фашизму і націоналізму. Нині вона сягає по все, що попаде їй під руки: соціялісти, радикали, всякі „демократи", суспільні і професійні орґанізації, мистецькі ґрупи, а навіть підшивається під релігійно-церковні орґанізації, від яких сподівається, коли вже не прямої помочі, то бодай послаблення їх протибольшевицької діяльности.

В неділю, 31. травня ц. р., українське громадянство Ню Йорку мало нагоду бути свідком одної такої спроби створити з комуністів, соціялістів і інших приблуд один спільний фронт проти українського націоналізму. До Українського Народнього Дому зібралося багато людей. Там мало відбутися віче, скликане анонімними „13-ма товариствами", і на ньому зявилися говорити п. Марґолін, бувший представник уряду У. Н. Р.; п. Я. Чиж, редактор „Народної Волі" зі Скрентону, і п. В. Кедровський. Шановні бесідники спершу раділи, що прийшло на їх віче таке велике число людей. Але щойно пізніше довідалися, чого ті люди прийшли...

Віче відкрив п. Б. Залевський, теж соціяліст. Він з місця заатакував редакцію „Свободи", що не прислала на таке „важне" віче свого представника. Він відчитав листа, в якому ред. Мишуга писав, що з огляду на ріжнородність бесідників, як також з огляду на те, що ті 13 товариств, які скликували віче, не подали своїх назв, він сумнівається, чи з такого віча вийде яканебудь користь для справи. П. Залевський хотів натаврувати автора листа, але яке було його здивування, коли присутні, навпаки, замісць натаврувати, рясними оплесками одобрили листа. Це помітно охолодило бесідників і зробило їх обережнішими. Після вступної промови п. Залевський покликав до слова п. А. Марґоліна.

Пан Марґолін дав короткий очерк міжнародного положення. Сказав, що нині світ поділений на два основні табори: один той, що має в своїм посіданню великі території й економічні ресурси, а другий, що мало має. Перший табор належить до пацифістів і старається уникнути війни, а другий табор є воєвничий і старається цю війну викликати.

Присутні з тим погоджувались, але коли бесідник почав зі свого викладу робити висновки, наступило здивування. Дуже підозрілим видавалося це, що бесідник, обговорюючи небезпеки, які нібито випливають нині для нашої демократичної цивілізації з боку фашизму, ні словечком не згадав про ті небезпеки, що грозять тій цивілізації з боку большевизму. Коли накінець бесідник висказався проти війни, бо, на його думку, війна для України буде погубною, малося враження, що бесідникові не йде так про Україну, як про щось інше... Бож смішно страхати Україну втратами у майбутній війні, коли вона вже так обкрадена большевиками, що не має вже що стратити. Перестерога пана Марґоліна, що, мовляв, нам „грозить велика небезпека з боку німців, які хотять нас перемінити в свою кольонію", дуже нагадує такі часті арґументи большевицьких „Щоденних Вістей"!

Та проте слухачі вислухали п. Марґоліна спокійно до кінця. Як другий бесідник забрав слово п. Я. Чиж. Поражаюча більшість присутніх почала гудіти і свистати. Чути було такі слова: ганьба, зрадник, брехун. П. Чиж намагався говорити про внутрішнє українське положення. Він переходив по черзі всі українські ґрупи, большевиків, УНДО, УНР, націоналістів та свою радикально-соціялістичну партію, яку хвалив на всі заставки. Саля перебивала його промову раз враз. Коли п. Чиж взявся критикувати націоналістів, на салі зчинилася ціла буря. Він критикував провід націоналістів за тези, які колись перед війною висказав Донцов... Хвалився, що „Народня Воля" перша розкрила, що Барановський провокатор... Одначе не подав, звідки дістав такі скорі інформації... П. Чиж був здеґустований і спантеличений тим, що йому без перестанку перебивали.

Одним словом: не повезло п. Чижові. Покликали до слова п. В. Кедровського. Зпочатку він говорив нешкідливо. Доказував, що в українському характері лежить склонність до демократичного ладу; критикував Мазепу, що зніс той демократичний лад, не забуваючи при тім присвятити особливу увагу і своїй особі. Під кінець п. Кедровський, що здавалося заплентався до соціялістів, зробив один „ідеольоґічний" висновок, що дуже покривався з висновком п. Марґоліна, а саме, що „війна для нас є небезпекою"...

Після тих трьох докладів прийшла черга на дискусію. Перший забрав голос п. Е. Ляхович, якого саля приняла довгими і рясними оплесками. Бесідник, відповідаючи п. Марґолінові, сказав, що йому дивно, чому п. Марґолін, поділивши світ на два табори, задоволених і незадоволених, старається затягнути українців до пацифістів, себто до тих, що є задоволені! З чого ми можемо бути задоволені? Ми не можемо нічого нині втратити, просто тому, що нічого не маємо. Тому нам не є потрібний заморожений мир, а тільки такий заколот, який потряс би світом і поміг би проявитися тим українським національним силам, що вже нині нагромадилися на рідних землях.

Для бесідників зі салі час говорення був обмежений до двох мінут. Щоб дати п. Ляховичеві змогу далі говорити, сім зголошених до слова націоналістів відступили йому свій час. З черги він дав відповідь п. Чижові. Він сказав, що пан Чиж й інші українські соціялісти хитрують. Знаючи, що нині українське громадянство є настроєне націоналістично, вони підшиваються під націоналістичні ідеї, щоби поза плечами українського загалу робити що інше. Вони кумаються з большевиками, належать до II. Інтернаціоналу, що явно стоїть по стороні большевицької Росії, та ідуть враз з комуністами по всіх краях до виборів. П. Ляхович збив також закиди п. Чижа, звернені на адресу О. У. Н. Вістки про те, що в Орґанізації Націоналістів є „повно шпигів", є видумкою польської поліції, щоб нас деморалізувати з середини. Та наші соціялісти, казав п. Ляхович, далі розтрублюють ті вістки, і в той спосіб помагають польській поліції. Колиб польська поліція справді знала, що діється в українській революційній орґанізації, то вона не допустилаб до вбивств своїх великих людей. А тимчасом убивства поповнюються і польська поліція навіть не вміє відкрити справників. Мову п. Е. Ляховича саля знову приняла гучними оплесками.

З боку націоналістів забирав голос також п. В. Душник, якого саля теж приняла рясними оплесками. Він в отвертий спосіб сказав, що загроза для нашої цивілізації, про яку згадував п. Марґолін, виплиbає не так з боку фашизму, як з боку жидівського комунізму, що підсувається всюди й старається всіми способами розточити національні інституції кожного краю. Так звана „Комуністична Партія Західньої України", це ніщо інше тільки самі жиди. Ті інтернаціональні комуністи, за вказівками Москви, виправляють великі шкоди по всіх краях. Бесідник навів спустошення, які ця міжнародня галайстра вчинила в Еспанії та в Мексику. Він висказав здивування, що п. Марґолін, обговорюючи міжнародне положення і загрозу для нинішньої демократичної цивілізації, не згадав ні словом про большевицьку загрозу. Марґолінові мабуть це було невигідно, казав п. Душник.

Між іншими бесідниками забирав голос большевик п. Тарнавський, котрий висказав своє обурення, що нині нема бесідника з большевицьких „Щоденних Вістей", бо, відповідно до плянів, такий бесідник мав бути. Крім нього хотів говорити ще один большевик, але як він тільки заявив у провокаційний спосіб, що він з большевицької партії, націоналісти не дали йому говорити, а одна з жінок підійшла до нього й плюнула на нього. Панове соціялісти далі домагалися слова для большевиків. За це дістали потім особливе признання в большевицьких „У. Щ. Вістях". Большевики ще й похвалилися, що це вони помагали соціялістам. У. Щ. В. з 3 червня написали, що колиб не та поміч, то українські „фашисти" були би взагалі не допустили до віча.

Ось так виглядала соціялістична іміґрантська спроба „рятування України". До цього додамо, що про цю співпрацю наших соціялістів з комуністами повинні знати всі наші громадяни. Большевики, яких наша суспільність викинула за двері, тепер, сховавшися за спину наших соціялістів, стараються влізти у нашу хату задніми дверми. Ми мусимо скріпити нашу чуйність і цій галайстрі на кожному кроці дати таку відправу, яку дали їй українські націоналісти в Ню Йорку.

В. Г.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Свято Матери.

Заходом 6-го відділу Союзу Українок відбулося в неділю, 17. травня б. р., в нашій громаді Свято Матери. Того дня по полудні о. парох Турула відправив у церкві панахиду за всіх померлих матерей, а вечором відбувся в церковній галі концерт.

Концерт відкрила пані Софія Матковська, голова відділу С. У. Вона закликала українську суспільність, щоби рік-річно святкувала Свято Матери, чим причиниться до скріплення поваги і пошани до матери, а також зверне увагу на ту ролю, яку відограє мати в суспільнім життю.

Головним промовцем був о. Турула, який у своїй святочній промові гарно змалював образ української матери, її життя і її завдання. Обох бесідників саля нагородила рясними оплесками. Деклямації виголосили Анна Мазурик і Ева Ґерула. З маленьких дітей виголосила деклямацію Катерина Протасевич. В програму входили також точки місцевої музичної банди під орудою молодого дириґента В. Поповича, та представлення на честь матери, що його відограли діти місцевої української школи. Представлення підготовляв і режисерував учитель М. Сокільський. Діти говорили чистою українською мовою, що дуже радувало родичів і присутніх гостей. Всі точки нагороджено рясними оплесками.

Накінець, на зазив предсідниці переведено на галі збірку на народні ціли, що дала $5.35. Ці гроші порішено вислати нашим молодим героям, що караються у польській тюрмі, і що недавно там, таки у тюрмі, повінчалися, Миколі Лебедеві і Дарії Гнатківській. Крім того наш відділ У. С. ухвалив вислати зі своєї каси $5 для осліплого журналіста Кушніра-Богуша. Гроші переслано через Обеднання.

За Уряд: **Софія Матковська**, голова; **Степанія Турула**, касієрка; **Анна Мазурик**, секр.

ГАРТФОРД, КОНН.

Справоздання Запомогового Комітету для повенян у Гартфорд, Конн.

Жертви: Через Обеднання $425. Збірка в церкві св. Арх. Михаїла в Гартфорд, Конн., $56.55. Укр. Амер. Гор. Клюб (Гатрфорд) $25. Укр. Червоний Хрест $26. Сестр. Найсв. Серця Ісусового при церкві св. Арх. Михаїла (Гартфорд) $10. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277 У. Н. Союза (Гартфорд,) $10. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 111 Провидіння. (Гартфорд), $10. Збірка в кат. церкві в Ню Гейвен, Конн., $17. Укр. Червоний Хрест в Ню Гейвен, Конн., $13. Тов. Любов, від. 370 У. Н. Союза в Ню Гейвен, Конн., $10. Тов. Укр. Січ, Ню Гейвен, Конн., $10. Український Амер. Горож. Клюб, Стемфорд, Конн., $30. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350 У. Н. С. в Стемфорд, Конн., $25. Бр. св. Арх. Михаїла, Ню Гейвен, Конн., $10. Тов. Запор. Січ, від. 67 У. Н. Союза в Ансонії, Конн., $15. Василь Калина з Ансонії, Конн., $10; пані Чикало з Нюінґтон, Конн. $5;

о. А. Бек: збірка в церкві в Бріджпорт, Конн. Жертвували по $1: Йосифина Мороз, Степан Папроцький, Сидор Стець, Катерина Максимів, Наталія Шміґельська, Марія Венґрин, Анастасія Бек, Анастасія Фіняк, Марія Вонят, Анна Чернявська, Йосиф Гошовський, Іван Кіндзерський, Юлія Прунишин; по 50 ц.: Василь Папроцький, Петро Дутко, Михайло Зарічний, Текля Красіька, Йосиф Підлуцький. — Дрібними жертвами зібрано: $8.05. Разом $23.55. Розхід на місці $1.22. Переслано на руки Комітету $22.33.

В. Сподарик від громади Вест Варвік, Р. Ай. Жертвували по $1: Григорій Притула, В. Сподарик, Е. Дубала, Ілія Панас, Лука Москалик, М. Мартинів, М. Лода, Я. Семчук; по 50 ц.: Н. Кравчук, В. Федорович, М. Дудка, П. Коць, А. Андрухів, Н. Шило; а М. Шелест 25 ц. — Разом $11.25.

П. Йосиф Тирчик переслав від громади Стемфорд, Конн. Жертвували: по $1: Іван Кресан, Николай Когут, Стефан Коривчак, Йосиф Тирчак, Василь Карий, Стефан Кульбіда, Семен Панасюк, Павло Вальчук, Андрій Кругляк, Ілія Михайлишин, Кароль Кульгавич, Антін Риба, Теодор Пастущак, Василь Блащук, Василь Бренн, Петро Хома, Григорій Горичун, Антін Городиський, Стефан Лисобей; по 50 ц.: Іван Тирчик; Петро Шавінський 25 ц. — Разом $20.25.

Разом вплинуло всіх жертв на руки комітету $761.38.

З того одержали запомогу такі родини: Николай Хорнат $100; Тома Ковальський $75; Ева Ґайда $70; В. Вихневич $60; Іґнатій Барняк $40; Андрій Ковальський $40; Степан Шаркевич $35; Тома Фіярчук $30; Волод. Стефанів $25; Василь Салецький $25; Анна Висоцька $20; Евдокія Данилів $30; Наталія Майщик $20; Антін Локоть $20; М. Пизняк $20; Іван Ярошевич $15; К. Лацяк $15; Е. Гринчук $15; Іван Федаркевич $15; Николай Ґреґус $15; Іван Соляр $10; Павло Ґерґоза $17; Петро Калюхович $10; Текля Курко $10; П. Дон $10; Андрій Курчак $5. — Разом виплачено для потерпілих від повени $757. — Розходи місцевого комітету $4.38. — Разом $761.38.

Комітет в імені потерпілих від повені на цім місці складає щиру подяку в першій мірі Обеднанню, котре подало першу поміч, і всім вище вичисленим товариствам, братствам, клюбам, громадам, як Стемфорд, Бріджпорт, Ансонія, Ню Гейвен, Вест Варвік і Гартфорт, як також поодиноким громадянам і всім тим, котрі свої датки переслали до Обеднання і своїми щедрими лептами прийшли з помічю своїм братам в їх такім прикрім положенню.

За Запом. Комітет:
Михайло Курдина, предс.;
Володимир Мовчук, касієр;
Петро Дропяк, секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

А. К., Джолієт, Ілл. — Тих $15 зібрано тут між нами.

М. Г., Ню Йорк, Н. Й. — Не глядіть на скількість віршів, а на їхню якість. Написаний вірш держіть у себе довший час, перечитуйте його декілька разів, виправляйте форму, глядіть за думкою. Пишете заскоро.

У три очі.

До відомого письменника Ґергарта Гаптмана приходить раз його син студент і каже йому у вухо:

— Тату, я хотів би з тобою говорити в чотири очі, бо хочу тобі оповісти про свої довги.

— Ти думаєш у три очі? — каже Гаптман.

— Якто? — питає здивований син.

— Так — відповідає письменник — бо я буду мусіти одно око примкнути.

Розумно.

— Сервус, старий друзяко! Що ти робиш у нашому місті?

— Я відбуваю свою пошлюбну подорож.

— Диви, а деж твоя жінка?

— Ясно, що в хаті. Не можемо водночас покидати обоє господарства.

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ.

Питання: Я служив у канадійській армії підчас світової війни. Перед моїм вступом до війська я жив у Злучених Державах. Чи це правда, що я можу набути американське горожанство без вибирання перших паперів?

Відповідь: Привілеї упрощеної натуралізації чужинців-ветеранів світової війни продовжено до 25 травня 1937 року. Це теж відноситься до чужинців, котрі жили в Злучених Державах, коли війна вибухла та виїхали будьколи між 4 серпня 1914 і 5 квітня 1917 року до військової служби в армії або фльоті будької з алієнтських держав.

Коли чужинець виїхав після 5 квітня 1917 року, цебто після дати, коли Злучені Держави вступили до війни, мусить доказати, що старався вступити до американської армії чи фльоти, але з певних причин не був принятий, або що був звербований у Злучених Державах через уповажнену комісію заграничного уряду та виїхав за границю з такими рекрутами.

Питання: Маю перші американські папери і задумую цього літа виїхати до Европи. Як можу дістати папери, що дозволують на мій поворот? Чи моя відсутність зі Злучених Держав буде числитися до пять-літнього побуту, вимаганого при набуванню повного горожанства?

Відповідь: Щоб дістати дозвіл на поворот, мусите внести аплікацію число 631, подаючи докладну дату вашого приїзду й інші інформації про себе. Треба долучити дві фотографії та почтовий переказ на $3.00, виписаний на комісаря іміграції та натуралізації у Вашингтоні. Ті, що приїхали до Злучених Держав перед 1 липня 1924 року, мусять подати аплікацію до найближчого іміграційного бюра особисто, а чужинці, котрі легалізувались, або приїхали після 1 липня 1924 року, висилають аплікацію почтою до Вашингтону. Коротка кількамісячна відсутність не перериває сталого побуту у Злучених Державах. Серед певних обставин чужинець може перебути поза Америкою навіть цілий рік, але відсутність звиш року завсіди перериває стале замешкання у Злучених Державах відносно натуралізації.

Питання: Чужинець приїхав сюди 1914 року та вибрав перші американські папери. 1920 року виїхав зі Злучених Держав і повернувся знову 1923 року як моряк, дезертируючи з корабля. Чи може він стати американським горожанином на підставі першого приїзду 1914 року?

Відповідь: Не може! Довга відсутність того чоловіка зі Злучених Держав перервала його побут у цьому краю. У справі натуралізації останній приїзд іде в рахунок. А що останній приїзд був нелегальний, він не може натуралізуватися, хоч не підлягає депортації, бо приїхав перед 1 липня 1924 року. Сподіване ухвалення конгресом законопроекту для продовження права на легалізацію прибулих нелегально між 3. червня 1921 і 1. липня 1924 року основно змінилоб ситуацію.

Питання: Я приїхав до Злучених Держав Америки 1909 року, будучи тоді жонатий. Моя жінка відказалася приїхати до мене, одержала розвід та вдруге одружилась. Вона має тепер свої діти, а я маю тут американську родину. Бажаю стати тутешнім горожанином. Чи може попереднє подружжя може бути мені на перепоні?

Відповідь: Судячи з досвіду чужинців у нюйорській натуралізаційній окрузі, вас напевно будуть питати про відпис розводових документів з першою жінкою, після вашої заяви, а коли тим не викажетесь, дуже можливо, що відкинуть вашу петицію про горожанство. Загально кажучи, натуралізаційні урядники роблять точні доходження про факти, які виявилися, що аплікант на горожанина був жонатий за границею, а пізніше має американську родину.

Питання: Чоловік, будучи чужинцем, жив у Злучених Державах довгі роки, виїхав звідси без дозволу на поворотний приїзд. Він бажає повернутись. Чи це можливе?

Відповідь: Коли він перебув за границею Злучених Держав більше як шість місяців, буде йому тяжко дістати позаквотну іміграційну візу. Він буде змушений предложити докази легального вступу до Злучених Держав останним разом та що мав виразний намір вертатись. Тоді має заплатити $10 за звичайну візу. Дуже немудро поступає чужинець, коли виїздить з Америки без попередньо одержаного дозволу на поворотний приїзд.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 13 червня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 35 Варен вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання уряду за 6 місяців. Контрольна комісія здасть свій звіт про стан братської каси. Взиваємо членів привести на збори нових членів, бо будемо принимати нових членів без оплати вступного. Також ді члени, котрі мають діти, а ще не вписані до У. Н. Союза, хай уписують до своєї організації. Довжні члени повинні вирівнати свої залеглости. Неприявні на зборах члени заплатять 50 ц. а урядник 1 дол. кари. — Іван Геба, предс.; Гр. Райнгардт, кас.; Т. Соколовський, секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, подає до відома всім членам і членицям, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 14 червня, точно в годині 4-тій пополудні, в У. Н. Домі при Кінгс Гайвей Вест. Просимо всіх членів і членниць, місцевих і позамісцевих, прийти на час, щоб на нікого не чекати. Маємо дуже важні справи до полагодження, а найважніша, це справа Українського Дня. — Петро Дудко, секр.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

Д-р Шухевич Степан: ГІРКИЙ ТО СМІХ. Воєнні оповідання	$ 85
Полянич, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сензаційна повість	50
Полянич, Б.: ТОВАРИШІ УСМІХУ, сензаційна повість	40
Мродовець, Д.: ГАЙДАМАКИ, в двох томах	1.00
Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця	50
Радич, В.: МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК, в двох томах	1.00
Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя	50
Турянський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах	1.00
Горишівський, П.: ПІД ПРАПОРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО	50
Будзиновський, В.: ГРЕМИТЬ. Історична повість	50
Самчук, Улас: МАРІЯ, хроніка одного життя	50
Голубець, Микола: ГЕЙ ВИДНО СЕЛО. (Нарис	50
Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ з післясловом М. Голубця	50
Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГИРИНІ. Повість про декабристів на Укр.	50
Павло, Свій (Свенціцький): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ	50
Верн, Жіль: ЗАМОК У КАРПАТАХ	40
Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання	50
Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII. в.	25

Замовляйте у книгарні Свободи:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МАРІЯ

повість

УЛАСА САМЧУКА

ціна 50 центів.

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346

JERSEY CITY, N. J.

ПОЩО ГРАТИ ТІ САМІ ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ? — ГРАЙМО ВСЕ НОВІ

ІНСТИТУТКА. Інсценізація на 6 картин, з повісти Марка Вовчка. Надається до вистав спеціяльно для жіночих і дівочих клюбів і кружків (12 осіб, 10 жінок і дівчат, 2 чоловіки). Ціна разом з партитурою	35 ц.
ЖЕНИХ (Бандити). Комедія на 2 дії зі співами (7 осіб)	20 ц.
ЇХАВ СТРІЛЕЦЬ НА ВІЙНОНЬКУ. Песа на 5 дій. З режісерськими заввагами. Осіб 9	30 ц.
ТУРЕЦЬКІ СТАРОСТИ. Комедія на 3 дії. 12 осіб	35 ц.
ОЙ МОРОЗЕ, МОРОЗЕНКУ. Драма на 3 дії. З передмовою і режісерськими заввагами. 9 осіб.	30 ц.
МИ ЙДЕМО В БІЙ. Драма на 4 дії. З режісерськими заввагами. (8 осіб)	25 ц.
СТРАШНА ПІМСТА. Драма на 4 дії. Історична драма з часів нападу татар та турків на Україну. (12 осіб)	25 ц.
ДЕСЯТНИК ЛЮЛЬКА (Бо війна війною). Жарт на 3 дії. 8 осіб	30 ц.
МОДЕРНИЙ ГОСПОДАР. Комедія на 3 дії. (10 осіб)	25 ц.
КУМ СОЛТИС. Комедія на 3 дії. 10 осіб	30 ц.
ГЕТЬ З МУЖЧИНАМИ. Комедія в 3-ох діях. 14 осіб	35 ц.
ЯКЕ ЇХАЛО, ТАКЕ ЗДИБАЛО. Комедія на 2 дії. 9 осіб	20 ц.
ДЕ ГОРІВКА БУВАЄ, ТАМ ДОБРА НЕМАЄ. Народня штука в 3-ох діях. 13 осіб. Режісерські вказівки	40 ц.
Ц. К. КАПРАЛЬ ЛОПУХ. Комедія на 4 дії. Осіб 15	30 ц.
ДОВБУШ. Історична драма на 5 дій. 10 осіб	35 ц.
ТРИ ГЕРБИ. Комедія на 3 дії. 14 осіб	35 ц.

Замовлення РАЗОМ З НАЛЕЖИТІСТЮ слати на адресу:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ДОБРИЙ БИЗНЕС.

— Петрусю, — каже мати — я дала була тобі двацять центів за те, щоби ти випив тран. Що ти зробив з тими грішми?

— За десять центів я купив собі цукорків...

— А ще десять центів?

— Їх дав я Юркові за те, що випив за мене тран!

— Моя жінка і я маємо разом сімдесять літ. Вгадай кільки літ має кожне з нас?

— Гм, певно твоя жінка має сім, а ти зеро!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ КЕСЛ, ПА.

З ювилею на визвольну боротьбу.

Українська православна парохія св. Тройці в Ню Кесл обходила десятиліття свого існування. На цей ювилей, що відбувся якраз на Зелені Свята, зійшлося велике число місцевих громадян, як також гостей з околиці.

Рано о. Марущак відправив богослуження, після чого всі громадяни пішли на галю, де відбувся святочний обід. За обідом порушувано ріжні громадські і церковні справи. На кінець гром. Столиця попросив о. Марущака, щоби розказав щось про Рідний Край. Отець парох забрав слово і яскравими красками змальовав тяжке положення наших братів у старому краю. Говорив також про переслідування української молоді польською владою, про те, як її арештують, судять та знущаються над нею у тюрмі. Навів також приклад з двох дорогих дітей України, Гнатківської і Лебедя, що то, засуджені на довгу тюрму, недавно у тюрмі повінчалися.

Після цеї зворушливої промови о. Марущак занявся збіркою на боєвий фонд. Зложили: по $1: І. Бусько — гість з Клівленду, І. Дацько, Ю. Ліско. По 50 ц.: о. М. Марущак, Ю. Базилінський, В. Мудрак, Н. Базилінський. По 25 ц.: С. Зімак, М. Савич, П. Ярема, Д. Булій, М. Проць, І. Малиняк, І. Булій, А. Лиско, М. Мащак, Й. Громяк, А. Лиско, Л. Столиця, М. Бігайзик. Решта дрібними. Гроші вислав відділ ОДВУ через Централю на боєву акцію.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Для С. Русової.

Комітет влаштування академії в пошану С. Русової мав приходу з концерту і дарів на суму $204.40. Розходу було $49.90. Вислано п. Русовій $148, а за решту куплено ще подарунок, який передано через паню Ю. Яремову.

Виконавці програми виступали без заплати. Комітет одержав уже від п. Русової листа з подякою за вшанування її особи і за концерт.

Добра робітниця.

Добродійка Писката приймає нову служницю:

— Добре, Марисю, ви мені подобалися; а де ви працювали досі?

— В ресторані мила тарелі два місяці.

— А чому ви покинули службу?

— Бо робота скінчилася. Не було більше тарелів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. „Вільна Україна", від. 152, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в середу, 10-го червня, в год. 8-мій ввечір. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости і платити свої вкладки точно що місяця, щоб не наражатись на суспендування. — С. Пристаний, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 12-го червня, в годині 7:30 ввечір, в гали У. Н. Дому, 214-216 Фултон вул. Просимо всіх членів прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження. Нові кандидати, котрі хотять вступити в члени Товариства і У. Н. Союза, хай прийдуть на збори, а ми радо їх приймемо. Батьки, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, хай старіються вписати. У. Н. Союз має три ріжнині кляси обезпечення для дітей. Такого обезпечення не дістанете ніде в чужих. Впишіть сейчас. Пригадуємо довгуючим членам, щоб вирівнали свої залеглости, або будуть суспендовані. — І. Генега, предс.; М. Генега, кас.; К. Пілат, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 12 червня, в годині 7:30 ввечір, в Українській Гали, Норт Гудман. Просимо членів прийти на ті збори на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. — Н. Головка, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Тов. ім. Запорозька Січ, від. 284, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 13 червня, в годині 7:30 ввечір, в гали У. Н. Дому. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Контрольори мають здати свій звіт. — Дм. Івашук, гол.; Мих. Магац, кас.; І. Тимкович, писар.

СТ. ЛУІС, МО. Жіноче Тов. Любов, від. 373, повідомляє своїх членниць, що піврічні збори відбудуться 14-го червня, в годині 2:30 пополудні, в У. Н. Домі, 1523 Гікори вул. Просимо зійтися на означений час. Буде спраоздання контрольорок за пів року. Неприявна на зборах членниця заплатить кару 50 ц., а урядниця 1 дол. — В. Логуш, предс.; М. Литвицька, кас.; А. Громоцька, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Ів. Франка, від. 334, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 12:30 пополудні, в У. Н. Домі на 2-гім поверсі. Обовязком кождого члена є прийти і забрати свої тікети на пікнік. Довгуючих членів напоминаємо останній раз, щоб вирівнали свої залеглости. Коли того не зроблять, то на піврічних зборах будуть суспендовані згідно з правилами статута. — М. Здорецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; М. Шмігельський, рек. секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів і членниць, що місячні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 1-шій пополудні, в Українській Хаті, 2240 Грейлінг вул. Обовязком кождого члена є прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. — В. Туркевич, предс.; О. Курочка, кас.; І. Курчак і Д. Васько, секретарі.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14 червня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній на Каледж і В. 7-мій вул. Кождий член обовязково має бути приявний, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Члени, котрі довгують, мають вирівнати свої вкладки. Не забувайте привести з собою нових членів і записати свої діти до У. Н. Союза. — Юрій Гірняк, предс.; Д. Дорош, кас.; Микола Бусько, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що відділові збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 1-шій пополудні, в льокали Укр. Школи під ч. 12172 Доз. Кемп. при Карпендер вул. Просимо всіх членів бути приявними, бо буде звіт з нашого ювилею і багато інших нових справ. Просимо членів привести своїх знайомих і дітей своїх та вписати в члени У. Н. Союза, бо це наша будучність. — П. Андрушків, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Запорозька Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 1-шій пополудні, під ч. 3464 Сікат вул. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Буде справоздання уряду і контр. комісії. Напоминаємо довгуючих членів, щоб старались заплатити свої довги, бо в касі товариства нема грошей, а члени тримають гроші і навіть не приходять на збори. Просимо тих родичів, що мають діти, а ще не є членами У. Н. Союза, щоб постаралися вписати їх в члени, щоб батько, мати і діти були разом в одній організації. — Стефан Михайлюк, предс.; Ів. Слупецький, кас.; В. Тарас, секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться 14-го червня, в годині 2-гій пополудні, в домі парохіяльнім при В. Сентер вул. Просимо всіх членів прийти і заплатити свої місячні вкладки; котрі довгують. Члени, що довгують, а не прийдуть заплатити, будуть суспендовані. — Микола Максимчук, предс.; Іван Земба, кас.; Іван оЧрний, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Від. 280 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 2-гій пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 415 — 7-ма вул. Просимо всіх членів прийти в означенім часі. Довгуючі члени щоб постаралися вирівнат свої залеглости в тім місяці. — Р. Рубльовський, секр.

ОЛІЕН, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 363, подає до відома всім своїм членам, що піврічні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 2-гій пополудні, під ч. 930 Брук вул. Просимо всіх членів конечно прийти. — Д. Мішанець, предс.; М. Луцишин, кас.; Ј. Скробач, секр.

САВТ ДІФІЛЬД, МАСС. Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що піврічні збори відбудуться 14-го червня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Довгуючих членів напоминаємо, щоб вирівнали свої залеглі довги. Члени, котрі довгують і не прийдуть на збори, будуть суспендовані. Просимо всіх членів сповняти свої товариські обовязки і довги свої по троха сплачувати. На тих зборах уряд здасть своє справоздання. Будемо принимати нових членів. Котрий з членів приведе з собою нового члена дістане нагороду таку, яку головний уряд ухвалив за кожного нового члена. — Теодор Тимкович, предс.; Ів. Сторожук, кас.; О. Сельський, секр.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. Тов. Вільна Україна, від. 200, повідомляє, що піврічні збори відбудуться в суботу, 13 червня, в годині 7-мій ввечір, в гали Горожанського Клюбу, 92-14 — 95- та Елена (Чічестер Еве.) На порядку нарад є важні справи до полагодження і зміна товариського статута. Неприявний на зборах член заплатить кару призначену статутом. — М. Савка, предс.; В. Цісик, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 13 червня, точно в годині 8-мій ввечір, в церковній гали на Гренд вул. Просимо членів прийти хоч раз на пів року на збори, бо справа важна. Довгуючих членів напоминаємо, щоб вирівнали свої залеглости. — Н. Гузар.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 349, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 14-го червня, в годині 2-гій пополудні, в Ліберти Гал. — Ілько Шегера, предс.; Дмитро Федина, кас.; Н. Лісний, секр.

ВЕСТЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Згода, від. 210, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 2-гій пополудні, в галі Трогс Нек Демократік Клюб, 2861 Істерн Булевард. Кождий член має бути на тих зборах, бо є дуже важні справи до полагодження. Просимо всіх членів, щоб припровадили хотч по одному новому членові, як до Тов. Згода так і до У. Н. Союза. Кождий член, котрий має діти, щоб уписав їх до У. Н. Союза. Будемо принимати без вступного. Неприявний на тих зборах член платить кару, наложену статутом Тов. Згода. — Гнат Романів, пр.; Володимир Баковський, кас.; Олекса Плескун, секр.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

(26)

З почуттям гордости Зопінга впроваджує своїх вязнів у браму. Назустріч їм почали висипатися з соломяних стіжкуватих хат хмари дітей, жінок і чоловіків. Вони вишкірювали свої гострі зуби, що були окрасою їх людоїдської породи. На щастя, Дік і Док ще не розуміли на тих знаках і ще добре не знали, з ким мають до діла.

Після першого подиву дикуни почали забаву: вони хапали за каміння й патики та шпурляли ними у хлопців. Кожний раз, як їм вдалося поцілити хлопця, вони вибухали радісним криком. Один дикун, розохочений тою „забавою", почав над їх головою вимахувати великим дрюком, що одним ударом міг би розторощити їх черепи.

Хоч людоїди, які полонили хлопців, були смертельні вороги Тарзана, Пан нетрів Тарзан був би не побоявся їх, а певно прибув би на поміч хлопцям, де вони знаходяться. Але він не знав, де вони. З горячковим напруженням він блукав по нетрах, схилявся вниз, чи не запримітить бодай найменшого сліду по хлопцях.

В цю хвилю Тарзан сам знайшовсь у небезпеці. Шукаючи напружено хлопців, він забув уважати на себе. Він не звертав уваги на звуки і шелест довкруги, й не бачив, як велика чорна пантера, поваживши животом по землі, вже від довшого часу за ним слідила, присідаючи кожний раз, як Тарзан на хвилю зупинявся.